

Tevredenheids- en behoefteonderzoek Stichting Ateliers Maastricht

In opdracht van
Stichting Ateliers Maastricht & Gemeente Maastricht

april '18

**Tevredenheids- en behoefteonderzoek
UniPartners Maastricht**

Voorwoord

Voor u ligt het adviesrapport dat is opgesteld door UniPartners Maastricht. Het team dat het project uitgevoerd heeft bestaat uit Anniek van Kleef (studentconsultant), Bas Lamers (projectmanager) en Jolien Timmers (tweede projectmanager). UniPartners Maastricht is een non-profit academisch adviesbureau dat verbonden is aan de Universiteit Maastricht. Daarnaast maakt UniPartners Maastricht deel uit van een uitgebreid nationaal en internationaal netwerk van "Junior Entreprises" in Europa. De doelstelling van UniPartners is om de kennis die beschikbaar is op universiteiten te delen met het bedrijfsleven. UniPartners voert op projectbasis opdrachten en onderzoeken uit voor bedrijven en instellingen. De projecten worden uitgevoerd op basis van een "fixed price, fixed service" principe en hebben betrekking op diverse vakgebieden. De consultants zijn (master)studenten van Maastricht University die hierbij een waardevolle praktijkervaring opdoen. De begeleiding van het project geschiedt door projectmanagers van UniPartners Maastricht.

In het kader van de actualisering van het atelierbeleid van SAM is dit project uitgevoerd. UniPartners Maastricht heeft een inventarisatie uitgevoerd naar de behoeften en tevredenheid onder de huidige huurders van SAM. Deze inventarisatie werd uitgevoerd door middel van een enquêteonderzoek en een focusgroep. Het doel van dit project was om een helder beeld te krijgen van de behoeftevoorziening(en) en de tevredenheid van de huidige huurders van SAM.

Dank gaat uit naar de goede samenwerking met Gemeente Maastricht en SAM. In het bijzonder Manon Bronckers, Jean Dols en Anne van Aalst worden bedankt voor hun openheid en het delen van hun kennis. Mede door deze goede samenwerking heeft UniPartners Maastricht ervoor kunnen zorgen dat de wensen van huurders met betrekking tot ateliers goed in kaart gebracht zijn.

Maastricht, april 2018

Samenvatting

SAM voert – in opdracht van de Gemeente Maastricht – het stedelijk atelierbeleid uit. Om beter zicht te krijgen in het beleid heeft SAM in samenwerking met de Gemeente Maastricht aan UniPartners gevraagd of zij een onafhankelijk onderzoek kon uitvoeren. Dit betreft een tevredenheids- en behoefteonderzoek gefocust op de huidige huurders van SAM.

Het onderzoek startte met het opstellen en afnemen van een enquête. Deze enquête is verspreid onder alle huidige huurders van SAM. Ongeveer 75% van de huurders heeft deze enquête daadwerkelijk ingevuld. Naast het enquêteonderzoek heeft op 28 maart 2018 ook een focusgroep plaatsgevonden. Dertien huurders waren hiervoor uitgenodigd om wat dieper in te gaan op sommige vraagstukken. Hierdoor kon UniPartners Maastricht een diepgaander rapport uitbrengen.

Uit de enquête kwam voornamelijk naar voren dat de huurders zeer gesteld zijn op SAM en het erg waarderen dat ze tegen gesubsidieerde bedragen een atelier kunnen huren. Voor de huurders is het onrealistisch om marktconforme prijzen te betalen voor een commercieel atelier. De huurders zijn over de kwaliteit van de atelierruimtes zeer tevreden. Ook de dienstverlening van SAM rondom de huur wordt als goed beschouwd.

De grootste bevindingen kwamen naar voren tijdens de focusgroep. Hoewel uit het enquêteonderzoek bleek dat 50% van de respondenten vond dat SAM zich ook op secundaire activiteiten moest richten, dacht de focusgroep hier anders over. Zij waren van mening dat SAM zich beter op haar core-activiteit kan richten: het verhuren van ateliers en het zoeken van mogelijkheden om het aanbod van betaalbare en passende ruimtes uit te breiden. De deelnemers aan de focusgroep vrezen dat wanneer SAM zich bezig gaat houden met meerdere activiteiten de kwaliteit van haar primaire activiteit omlaag gaat. Ook vroegen ze zich af wie dit zou gaan bekostigen. Tijdens de focusgroep is afgesproken dat SAM zich voorlopig op haar core-activiteit gaat richten. Deze zal ze verder verbeteren en eventueel uitbreiden.

Naast de secundaire activiteiten kwam ook naar voren dat de huidige huurders geen behoefte hebben aan advisering/begeleiding. Deze wordt momenteel op de opleiding aangeboden en ook de KvK geeft bij inschrijving pakketten weg. Het is daarom onnodig dat SAM, dan wel de Gemeente Maastricht, zich bezig gaat houden met het adviseren en/of begeleiden van kunstenaars.

In het algemeen kan er geconcludeerd worden dat de huurders zeer tevreden zijn over SAM en weinig behoefte hebben aan secundaire activiteiten dan wel advisering/begeleiding. De huurders waarderen SAM enorm en weten ook dat zonder SAM het hebben van een betaalbaar atelier bijna onmogelijk is.

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1: Inleiding.....	7
Hoofdstuk 2: Methode.....	8
Hoofdstuk 3: Resultaten enquête en focusgroep.....	9
Hoofdstuk 4: Conclusie	24
Hoofdstuk 5: Aanbevelingen.....	26
Bijlagen	28
Resultaten enquête.....	28
Notulen focusgroep.....	51

Hoofdstuk 1: Inleiding

Inleiding

Op verzoek van de gemeente Maastricht (Manon Bronckers) en Stichting Atelier SAM (Jean Dols en Anne van Aalst) is dit tevredenheids- en behoefteonderzoek opgezet en uitgevoerd door UniPartners Maastricht.

SAM voert – in samenwerking met de Gemeente Maastricht – het stedelijk atelierbeleid uit. De organisatie verhuurt op dit moment zo'n 190 ateliers en zet zich daarnaast voortdurend in om het aanbod van betaalbare en passende ruimtes uit te breiden.

In het kader van de herijking van het atelierbeleid is een inventarisatie uitgevoerd naar het huidige atelierbestand van SAM in de stad. Deze inventarisatie brengt het de wensen van huurders m.b.t. ateliers goed in kaart door inzicht te bieden in onder andere huurprijzen, het delen van panden, behoefte aan faciliteiten en het aanbod van diensten van SAM.

Wanneer dit onderzoek is afgerond zouden SAM en de Gemeente Maastricht een completer beeld hebben waarmee zij vraag en aanbod van kunstateliers nog efficiënter en effectiever bij elkaar kunnen brengen.

Hoofdstuk 2: Methode

Probleemstelling

Welke behoeften hebben de huidige huurders van SAM rondom een atelier en hoe tevreden zijn zij over aangeboden services van SAM?

Gegevensverzameling

In het eerste deel van het onderzoek zijn gegevens verzameld door middel van een online enquête. Deze enquête is opgesteld door de projectmanager en na goedkeuring van de opdrachtgevers uitgezet binnen de huidige huurders van SAM. Wanneer de huurders na een week de enquête nog niet hadden ingevuld, zijn zij middels een herinneringsmail opnieuw gevraagd de enquête in te vullen. De enquête is opgesteld en verspreid met behulp van het programma *Qualtrics*.

In totaal zijn 145 enquêtes ingevuld. De totale enquête is te vinden in de bijlage.

In het tweede deel van het onderzoek zijn gegevens verzameld door middel van een focusgroep. De laatste vraag van het enquêteonderzoek was of huurders geïnteresseerd zijn om deel te nemen aan een focusgroep. Het doel van deze focusgroep was om in kleine schaal meer diepgang te creëren in bepaalde vraagstukken. De focusgroep vond plaats op donderdag 28 maart om 19.30h. Dertien huidige huurders waren hierbij aanwezig. De focusgroep werd geleid door de studentconsultant. Tevens waren de huurders ook in staat om vragen te stellen aan de opdrachtgevers. Een verslag van deze focusgroep is in de bijlage van dit rapport te vinden.

Gegevensanalyse

De enquête is online gemaakt door middel van het programma *Qualtrics*. De gegevens van deze enquête zijn verwerkt in SPSS en in beeld gebracht in word. Daarnaast is er genotuleerd tijdens de focusgroep en zijn deze gegevens ook verwerkt om een kwalitatieve analyse te maken.

Hoofdstuk 3: Resultaten enquête en focusgroep

Alle antwoorden van de enquête en focusgroep zijn terug te vinden in de bijlage. Respectievelijk bij “Resultaten enquête” en “Notulen focusgroep”. In de “Resultaten enquête en focusgroep” zijn de resultaten samengevoegd. Hierdoor zullen minder relevante resultaten wel terug te vinden zijn in de bijlage, maar niet onder dit kopje resultaten.

Vraag 1: Heeft u een HBO kunstopleiding gevolgd?

Zowat alle respondenten die de enquête ingevuld hebben, hebben een HBO kunstopleiding gevolgd. Dit percentage ligt op 93,8% ten opzichte van 6,2% van de ondervraagden die geen HBO kunstopleiding heeft gevolgd.

Vraag 2: Heeft u een opleiding in Maastricht of ergens anders gevolgd?

Respondenten kregen deze vraag alleen te zien wanneer ze op vraag 1 ‘ja’ hadden geantwoord.

Ongeveer driekwart van de respondenten (72,1%) heeft een HBO kunstopleiding in Maastricht gevolgd. De andere kwart (27,9%) heeft haar HBO kunstopleiding ergens anders gevolgd. Enkele voorbeelden van andere steden zijn Groningen, Amsterdam, Amersfoort, Enschede, Arnhem, Den Bosch, Den Haag, Eindhoven, Nijmegen en Venlo. Sommige respondenten hebben een HBO opleiding in het buitenland gevolgd.

Vraag 3: Welke HBO opleiding heeft u gevolgd?

Respondenten kregen deze vraag alleen te zien als ze op vraag 2 ‘Maastricht’ hadden geantwoord. Onderstaande tabel geeft weer welke HBO opleidingen in Maastricht de respondenten hebben genoten.

Antwoord	Aantal	Percentages
Autonome Beeldende Kunst	44	44,9%
Anders	20	20,4%

Design en Vormgeving	16	16,3%
Interieurarchitectuur	7	7,1%
Van Eyck Academie	7	7,1%
Architectuur	2	2%
Muziek	2	2%

Tabel 1: in deze tabel wordt weergegeven welke HBO kunstopleiding de huidige huurders (die in Maastricht gestudeerd hebben) hebben gevolgd.

Vraag 4: In welke kunstdiscipline(s) oefent u uw beroepspraktijk uit?

Op deze vraag waren meerdere antwoorden mogelijk. Te zien in onderstaande tabel is dat net iets minder dan de helft (49,5%) van de respondenten werkzaam is in de beeldende sector. Andere sectoren die vaak werden ingevuld zijn 'design en vormgeven' (22,9%) en 'media' (8,4%). De overige sectoren werden maar door enkele respondenten ingevuld.

Antwoord	Aantal	Percentages
Beeldend	106	49,5%
Design en vormgeven	49	22,9%
Media	18	8,4%
Overige sectoren	41	19,2%

Tabel 2: in deze tabel wordt weergegeven in welke kunstdiscipline(s) de huidige huurders van SAM hun beroepspraktijk uitoefenen.

Vraag 5: Hoe lang beoefent u uw beroepspraktijk als kunstenaar al uit?

Het grootste deel van de respondenten voert haar beroepspraktijk als kunstenaar al meer dan drie jaar uit (91,6%). Slechts twaalf respondenten voert haar beroepspraktijk ongeveer drie jaar dan wel minder dan drie jaar uit. Uit de focusgroep kwam naar voren dat de uitstroom laag is en daardoor nieuwe kunstenaars minder de kans krijgen op een atelier. Dit kan verklaren waarom het grootste deel van de respondenten al meer dan drie jaar haar beroepspraktijk als kunstenaar uitoefent.

Vraag 6-8: Verwacht u gedurende de komende drie jaar uw beroepspraktijk als kunstenaar voort te zetten (in een atelier van SAM)?

Bijna 100% van de respondenten verwacht de komende drie jaar haar beroepspraktijk als kunstenaar voort te zetten (in een atelier van SAM). Slechts twee respondenten verwachten van niet wegens persoonlijke omstandigheden en het feit dat er niet genoeg plezier wordt behaald uit de beroepspraktijk als kunstenaar.

Vier van de respondenten die wel haar beroepspraktijk voort denkt te zetten denkt dit niet te doen in een atelier van SAM.

Vraag 9: U huurt op dit moment een atelier bij SAM (gesubsidieerd of via leegstandbeheer). Kunt u zich voorstellen dat u binnen een tijdbestek van vijf jaar marktconforme prijzen betaalt voor een commercieel atelier?

Slechts 9 respondenten (6,2%) kunnen zich voorstellen binnen een tijdbestek van vijf jaar marktconforme prijzen te betalen voor een commercieel atelier. In de focusgroep kwam duidelijk naar voren dat het voor kunstenaars niet realistisch is om marktconforme prijzen te betalen. Het inkomen van kunstenaars is laag en variabel waardoor kunstenaar zich het niet kunnen veroorloven om marktconforme prijzen te betalen. De kunstenaars gaven aan dat wanneer zij meer verdienen het ook fijn is om iets meer te besteden te hebben i.p.v. verhoogde lasten.

Vraag 10: Wat zijn de belangrijkste plekken waar u uw beroepspraktijk uitoefent?

Het atelier van SAM werd door 139 respondenten gekozen tot belangrijkste plek waar de beroepspraktijk wordt uitgeoefend. Op een tweede plek komt 'thuis' met 39 stemmen, gevolgd door 'anders' met 14 stemmen. Op plek vier staat 'een atelier buiten uw atelier van SAM'. Deze optie werd door 6 mensen ingevuld.

Enkele voorbeelden van 'anders' zijn: Academie Beeldende Kunsten, al reizend, als docent op scholen, concertpodia, theater en musea.

Vraag 11: Hoeveel procent van het beoefenen van uw beroepspraktijk als kunstenaar besteedt u bij benadering in het atelier van SAM?

Gemiddeld besteden kunstenaars 75% van hun tijd in een atelier van SAM. De range ligt tussen de 72,0% en 78,6%.

Samen met de antwoorden op de vorige vraag (vraag 10) en de uitkomsten uit de focusgroep kunnen we concluderen dat de ateliers van SAM van grote waarde zijn voor kunstenaars. Ook al spenderen de kunstenaars niet al hun tijd in een atelier van SAM, hieruit kan niet geconcludeerd worden dat de ateliers niet van essentiële waarde zijn. Sommige kunstenaars gaven aan hun inspiratie op te doen buiten hun atelier of ook werkzaam te zijn op scholen waar ze hun beroepspraktijk uitoefenen.

Vraag 12: Hoe tevreden bent u over de volgende aspecten van de atelierruimte die u bij SAM huurt?

Over het algemeen kunnen we stellen dat de huidige huurders van SAM (zeer) tevreden zijn met de aspecten van de atelierruimte aangeboden door SAM. Over de bereikbaarheid zijn de huurders zeer tevreden. Over het geluid, de uitstraling van de locatie en de bouwkundige staat zijn de huurders iets minder, maar nog steeds tevreden. In onderstaande tabel komt naar voren hoe tevreden de huurders zijn over de verschillende aspecten.

De huidige huurders kunnen kiezen tussen zeer ontevreden en zeer tevreden.. De tabel geeft het gemiddelde getal aan met de hierbij bijbehorende categorie. Hierbij is 1 zeer ontevreden en 5 zeer tevreden.

Aspect	Cijfer	(on)tevredenheid
Bereikbaarheid	4,54	zeer tevreden
Grootte	4,29	(zeer) tevreden
Aanbod faciliteiten	4,25	(zeer) tevreden
Kwaliteit faciliteiten	4,06	(zeer) tevreden
Lichtinval	4,33	(zeer) tevreden
Prijs	4,13	(zeer) tevreden
Geluid	3,96	tevreden
Uitstraling locatie	3,82	tevreden
Bouwkundige staat	3,84	tevreden

Tabel 3: in deze tabel wordt weergegeven hoe (on)tevreden huurders zijn over bepaalde aspecten met betrekking tot hun atelier.

Vraag 13: Hoe tevreden bent u over de volgende aspecten van de dienstverlening van SAM rondom de verhuur van ateliers?

Over het algemeen kunnen we ook voor deze vraag stellen dat de huidige huurders van SAM (zeer) tevreden zijn over verschillende aspecten rondom de dienstverlening van SAM met betrekking tot de verhuur van ateliers. Alleen over de toewijzing van ateliers zijn de huurders iets minder tevreden, maar nog steeds tevreden. In onderstaande tabel komt naar voren hoe tevreden de huurders zijn over de verschillende aspecten.

Net als bij de vorige vraag konden de huidige huurders kiezen tussen de getallen 1 tot en met 5. Waarbij 1 zeer ontevreden was en 5 zeer tevreden. De tabel geeft het gemiddelde getal aan met de hierbij bijbehorende categorie.

Aspect	Cijfer	(on)tevredenheid
Toewijzing ateliers	3,99	Tevreden
Mogelijkheid tot doorstroom	4,15	(zeer) tevreden
Technisch beheer	4,05	(zeer) tevreden
Financiële afhandeling	4,13	(zeer) tevreden
Informatieverstrekking rondom verhuur	4,06	(zeer) tevreden
Conflictbemiddeling	4,44	(zeer) tevreden

Tabel 4: in deze tabel wordt weergegeven hoe (on)tevreden huurders zijn over bepaalde aspecten met betrekking tot de dienstverlening van SAM.

Vraag 14–15: Wilt u in de toekomst naar een ander soort atelier doorstromen? Zo ja, wat zouden redenen kunnen zijn?

De meerderheid van de respondenten wilt in de toekomst doorstromen naar een ander atelier of denkt hieraan (65%). De overige 35% zit goed in het huidige atelier van SAM en ziet niet de behoefte om naar een ander atelier door te stromen.

Redenen die gebruikt werden voor doorstroom zijn weergegeven in onderstaande tabel. Respondenten waren in de gelegenheid om meerdere antwoorden te kiezen.

Te zien is dat de voornaamste reden die gebruikt is dat het atelier te klein is voor het uitoefenen van de kunstpraktijk van de kunstenaar. Prijzen en voorzieningen spelen in mindere mate een rol om door te stromen.

Antwoord	Aantal	Procent
Huidige atelier ruimte is te klein	27	36,5%
Anders, namelijk ..	13	17,6%
De afstand tussen uw huis en atelier is te groot	8	10,7%
U huurt momenteel een tijdelijk atelier	6	8,1%
Uw huidige atelier is te duur	6	8,1%
In uw huidige atelier komt u te weinig in contact met collega kunstenaars	5	6,8%
In mijn atelier ontbreken essentiële faciliteiten, zoals	5	6,8%
In uw huidige atelier is te weinig daglicht	4	5,4%

Tabel 5: in deze tabel wordt weergegeven wat redenen kunnen zijn om door te stromen naar een ander atelier van SAM.

Vraag 16–17: Vindt u dat SAM zich naast verhuur moet bezighouden met secundaire activiteiten die het culturele klimaat in de stad Maastricht bevorderen? Zo nee, waarom niet.

De meningen van de respondenten waren bijna gelijk verdeeld. Een kleinere meerderheid (55%) vindt dat SAM zich bezig moet houden met secundaire activiteiten. Ondanks dat de meerderheid voor het aanbieden van secundaire activiteiten door SAM is, dragen de tegenhangers een sterke mening. Het tegenantwoord dat vaak werd aangehaald is dat SAM zich moet richten op haar core-activiteit. Andere instanties bieden genoeg secundaire activiteiten aan omtrent het culturele klimaat in Maastricht. De respondenten vinden het aanbieden van secundaire activiteiten een taak van de gemeente Maastricht en zijn bang dat wanneer SAM dit gaat doen er minder subsidie en minder ateliers tot de beschikking zijn van huurders. Verder zijn de respondenten van mening dat SAM zich niet politiek moet bemoeien en haar neutrale positie moet blijven behouden.

Uit de focusgroep kwam naar voren dat SAM genoeg punten heeft om haar primaire activiteiten te verbeteren en verder uit te breiden. Tijdens de focusgroep is dan ook afgesproken dat SAM zich voorlopig niet op secundaire activiteiten zal gaan richten. SAM is ervan op de hoogte dat wanneer ze dit in de toekomst wel willen doen, er goed gekeken dient te worden naar de financiering hiervan.

Vraag 18: In hoeverre vindt u het belangrijk dat SAM de volgende aspecten aanbiedt?

Wanneer de respondenten op vraag 16 'ja' geantwoord hadden, kregen ze deze vraag te zien. Deze vraag gaf voorbeelden van secundaire voorzieningen die SAM eventueel aan zou kunnen bieden. Uit de antwoorden komt naar voren dat respondenten redelijk neutraal zijn over het aanbod hiervan.

Aangezien uit de vorige vraag blijkt dat SAM zich niet gaat richten op secundaire activiteiten is deze vraag minder belangrijk in de analyse. SAM kan de antwoorden op deze vragen in gedachte houden mochten ze zich in de toekomst wel op secundaire activiteiten willen richten.

In de tabel staat weergegeven hoe de respondenten denken over het aanbod van verschillende secundaire activiteiten. De respondenten hadden de mogelijkheid om een getal van 1 tot 5 aan te klikken waarbij 1 indiceert dat ze het aanbod hiervan zeer onbelangrijk vinden en 5 indiceert dat ze het aanbod hiervan zeer belangrijk vinden.

Aspect	Cijfer	(on)belangrijk
Informatievoorziening	3,83	neutraal/belangrijk
Evenementen	3,92	neutraal/belangrijk
Netwerkverbreding	3,97	neutraal/belangrijk

Tabel 6: in deze tabel wordt weergegeven hoe belangrijk huurders het vinden dat SAM bovenstaande aspecten aanbiedt.

Vraag 19: Hoe waarschijnlijk is het dat u SAM aanraadt aan een college kunstenaar?

Het is (zeer) waarschijnlijk dat respondenten SAM aanraden bij hun college kunstenaars.

Voor deze vraag werd gebruik gemaakt van een schaalverdeling. Hierbij indiceert een 1 dat het zeer onwaarschijnlijk dat de huidige huurders SAM aanraden bij een collega kunstenaar en een 5 acht dit zeer waarschijnlijk.

Het gemiddelde dat hieruit kwam is een 4,5.

Naar aanleiding van de focusgroep kan er geconcludeerd worden dat de huidige huurders zeer tevreden zijn over SAM en SAM ook zeker aanraden bij een collega kunstenaar.

Vraag 20: Wat is uw maximale budget voor een atelier (inclusief GWL) per maand?

Uit de focusgroep kwam naar voren dat het budget dat de huidige huurders te besteden hebben aan een atelier niet heel groot is. Zij zijn dan ook zeer blij met de gesubsidieerde ateliers die SAM hen aanbiedt.

Het gemiddelde budget ligt op 218 euro per maand (inclusief GWL). Sommige kunstenaars hebben zelfs een aanzienlijk bedrag minder te besteden (150 euro). Het maximale bedrag per maand dat is ingevuld ligt op 250 euro.

Zonder de gesubsidieerde ateliers van SAM is het voor kunstenaars (bijna) onmogelijk om hun beroepsactiviteit uit te oefenen. Marktconforme prijzen voor een commercieel atelier zijn voor hen niet te betalen.

Vraag 21: Wat is voor u de minimale grootte van een atelierruimte die u nodig heeft om uw beroepspraktijk als kunstenaar uit te oefenen?

De minimale grootte die de kunstenaars nodig hebben om hun beroepspraktijk uit te oefenen hangt af van hun beroepspraktijk. Kunstenaars in de sector dans zullen een grotere ruimte nodig hebben dan bijvoorbeeld kunstenaars in de sector beeldend.

De minimale grootte ligt gemiddeld op 52,5 vierkante meter. De antwoorden op deze vraag varieerden van 11 tot 150 vierkante meter.

Tijdens de focusgroep werd nogmaals benadrukt dat de minimale grootte sterk afhankelijk is van de sector waarin de kunstenaar werkzaam is.

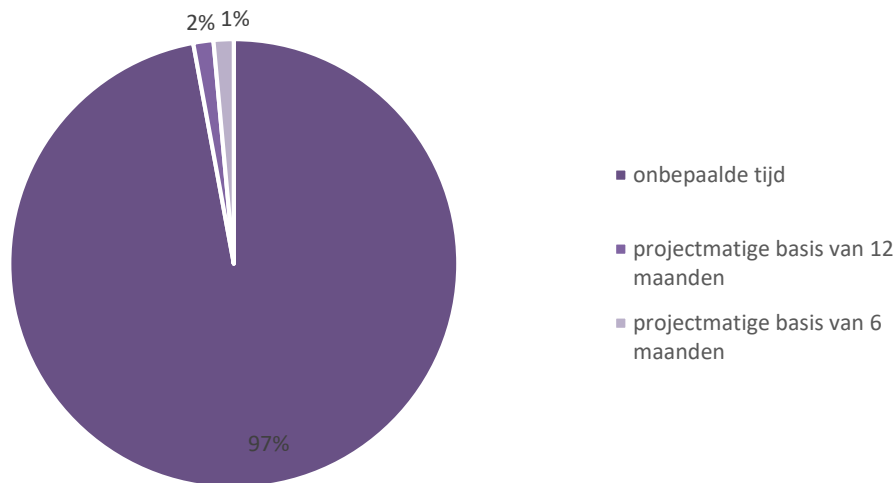
Vraag 22: Huurt u uw atelier graag op projectmatige basis of voor onbepaalde tijd?

SAM maakt gebruik van contracten voor onbepaalde tijd die maandelijks opzegbaar zijn. Ondanks dat de contracten voor onbepaalde tijd zijn wordt er wel om de 5 jaar gekeken of de kunstenaar het atelier nog steeds gebruikt waar deze voor is bedoeld. Wanneer dit niet het geval is, wordt het contract tot maximaal één jaar verlengt. Op deze manier geeft SAM haar huurders

de mogelijkheid om voor onbepaalde tijd een atelier te huren en houdt zij toezicht of de ateliers ook daadwerkelijk worden gebruikt waarvoor ze zijn bedoeld.

Een ruime meerderheid van de ondervraagden geeft aan het liefste ook hun atelier te huren voor onbepaalde tijd. Slechts 3% van de respondenten huurt het atelier liever op projectmatige basis voor 6 dan wel 12 maanden. Ook de optie voor projectmatige basis van 3 maanden stond tussen de antwoordmogelijkheden. Geen van de respondenten heeft hiervoor gekozen.

Figuur 1: in bovenstaand figuur wordt weergegeven hoeveel procent van de ondervraagden hun atelier graag huurt op projectbasis of voor onbepaalde tijd.

Vraag 23–27: Het delen van een gebouw waarin meerder atelierruimtes van SAM gevestigd zijn.

Van de respondenten is het voor 78% van meerwaarde om een atelier te huren in een gebouw waar SAM meerdere ateliers verhuurt. De reden die hiervoor gegeven worden staan in onderstaande tabel. Voornamelijk het sociale aspect speelt hierin een rol en het feit dat je met z'n tweeën meer weet dan alleen. Zo kan er kennis gedeeld worden maar ook samengewerkt worden aan eventuele projecten.

Antwoord	Aantal	Procent
Sociale aspect	93	29,3%

Kennis delen	83	26,2%
Samenwerking aan projecten	63	19,9%
Technische ondersteuning	58	18,3%
Anders	20	6,3%

Tabel 7: in deze tabel wordt weergegeven wat de reden is dat het voor sommige kunstenaars van meerwaarde is om een atelier te huren in een gebouw waar meerdere kunstenaars een atelier hebben.

Uit de focusgroep kwam naar voren dat voor de huurders van wie het niet voor meerwaarde was, dit ook niet werd gezien als kwalijk wanneer er meerdere huurders in het pand zitten. De huurders zijn ervan op de hoogte dat over het algemeen meerdere huurders van SAM samen in een pand zitten.

Middels de enquête blijkt dat kunstenaars wel het liefst met hun eigen sector een pand delen (61%). De overige 39% huurt graag een atelier in een pand waarin ook kunstenaars van een andere sector zijn gevestigd. Uit de enquête kwam naar voren dat de huurders het liefste met kunstenaars in de beeldende sector samen in een gebouw zitten. Beeldend staat duidelijk op plek 1. Tussen de overige sectoren is weinig onderscheid te maken. Deze sectoren zijn redelijk gemiddeld, op plek 4 en 5, in het rijtje geplaatst. Tijdens de focusgroep kwam echter naar voren dat de sector muziek wat ingewikkelder ligt. Dit aangezien zij soms (onbedoeld) voor overlast kunnen zorgen voor de andere huurders.

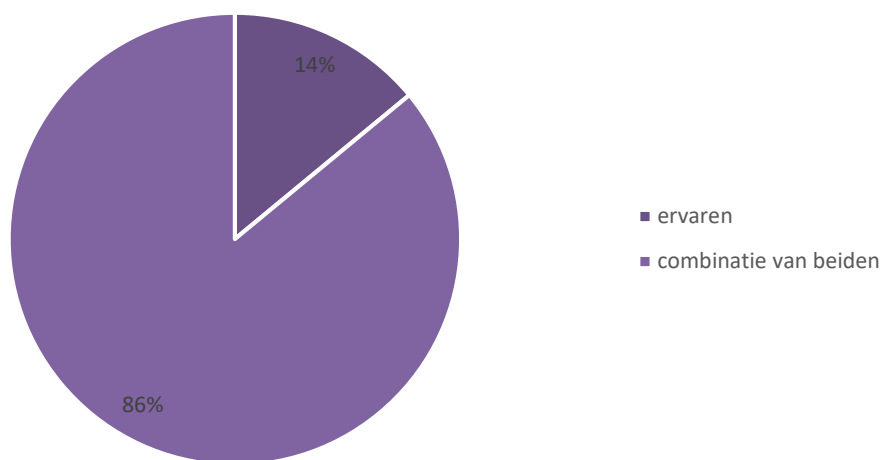
Onderstaande tabel geeft aan op welke plek de verschillende sectoren gemiddeld zijn geplaatst:

Kunstdiscipline	Gemiddelde plek	Range
Beeldend	1,56	1 - 6
Design en vormgeving	4,05	1 - 9
Media	4,56	1 - 8
Architectuur	4,58	1 - 8
Muziek	5,08	2 - 9
Theater	5,40	1 - 9
Dans	5,44	1 - 9
Literatuur	5,60	1 - 9

Anders (plek 9 indien niet van toepassing)	8,73	1 - 9
--	------	-------

Tabel 8: in deze tabel wordt weergegeven met welke kunstdiscipline de huurders van SAM graag geen gebouw delen.

Naast het feit dat in de enquête de mogelijkheid was om onderscheid te maken tussen de verschillende sectoren, konden de respondenten ook aangeven of zij liever een pand delen met startende of ervaren kunstenaars (of een combinatie van beide). Opmerkelijk is dat geen enkele respondent heeft aangegeven graag met starters in een gebouw te zitten. Een klein percentage (14%) gaf aan met alleen starters een gebouw te willen huren. De overige 86% zag graag een combinatie van beide. Deze getallen staan hieronder in een figuur gevisualiseerd.

Figuur 2: in bovenstaand figuur wordt weergegeven met wie kunstenaars het liefste een pand delen.

Vraag 28–31: Het delen van een atelier met meerdere kunstenaars.

Naast de vraag om een pand te delen werd ook de vraag aan de huidige huurders gesteld of zij graag een atelier zouden willen delen. Hier gaf 86% aan dit liever niet te doen. De rest (14%) gaf aan hier geen probleem mee te hebben. Net als bij de vorige vraag komt naar voren dat het delen van een atelier fijn is voor sociaal contact en het delen van kennis. Ook de financiële reden komt naar voren. Voor huurders kan het aantrekkelijk zijn om een atelier te huren aangezien de kosten dan gesplitst kunnen worden.

De tabel op de volgende pagina geeft een overzicht van de redenen:

Antwoord	Aantal	Procent
Financieel aantrekkelijk	17	22,7%
Kennis delen	16	21,3%
Sociale aspect	15	20%
Samenwerking aan projecten	15	20%
Technische ondersteuning	11	14,7%
Anders	1	1,3%

Tabel 9: in deze tabel worden de redenen weergegeven waarom kunstenaars graag een atelierruimte delen.

Uit de focusgroep kwam naar voren dat het alleen aantrekkelijk is om een atelier samen te huren wanneer je beide dezelfde beroepsactiviteit uitoefent. In de enquête waren de meningen hier wat meer over verdeeld. Ongeveer 35% van de respondenten gaf aan ook een atelier te willen huren samen met iemand van een andere kunstdiscipline. Net iets meer dan 65% gaf aan liever een atelier te huren met iemand van dezelfde kunstdiscipline.

Opnieuw is aan de kunstenaars gevraagd om een top 9 te maken met wie zij het liefst een atelier zouden delen. Opvallend is dat beeldend niet meer duidelijk op plek 1 staat ondanks dat deze kunstdiscipline wel nog bovenaan staat. Dans daarentegen is duidelijk naar een laatste plek gezakt.

Kunstdiscipline	Gemiddelde plek	Range
Beeldend	3,00	1 - 6
Theater	3,86	1 - 7
Architectuur	4,29	1 - 8
Media	4,43	2 - 7
Literatuur	4,71	1 - 7
Muziek	4,86	1 - 8
Design en vormgeving	5,00	2 - 9
Dans	6,00	2 - 8

Anders (plek 9 indien niet van toepassing)	8,86	1 - 9
--	------	-------

Tabel 10: in deze tabel wordt weergegeven met welke kunstdiscipline de huurders van SAM graag geen atelier delen.

Vraag 32: Wat zijn voor u de belangrijkste vereisten voor een atelier? Geef een top 15 aan d.m.v. slepen.

Aan de respondenten is gevraagd welke eisen zij hebben aan een atelier. Deze eisen hebben zij mogen ranken door middel van een top 15 te maken. Hieronder staat de gemiddelde top 15 beschreven:

1. Betaalbaarheid
2. Zekerheid
3. Grootte atelier
4. Daglicht in het atelier
5. Verwarmd atelier
6. Pand inbraakveilig
7. Inspirerende/karakteristieke locatie
8. Zichtbare locatie
9. Op korte afstand van het centrum
10. Aanwezigheid parkeergelegenheid
11. Aanwezigheid van een 'community' op locatie
12. Draadloos internet
13. Stille locatie
14. Aanwezigheid van (gemeenschappelijke) expositieruimte op locatie
15. Gelegenheid tot wonen i.c.m. atelier

Vraag 33: In welke wijk(en) zou u het liefst een atelier willen hebben?

Uit de enquête komt niet duidelijk één wijk naar voren waar kunstenaars graag hun atelier hebben. De reden waarom dit voor kunstenaars zo verschillend kan zijn is vanwege het feit dat zij andere eisen stellen aan een atelier. Waar de één graag liever een atelier heeft dicht bij huis heeft de ander liever een betaalbaarder atelier. In de bijlagen is een overzicht te vinden hoe vaak verschillende wijken zijn aangeklikt door de huurders als wijk waar ze graag een atelier willen huren. Het was voor de respondenten mogelijk om meerdere wijken te selecteren.

Vraag 34–35: Vindt u het belangrijk dat huurders van SAM in de stad Maastricht dan wel in hun directe omgeving een bijdrage leveren op bijvoorbeeld sociaal- maatschappelijk of cultureel vlak?

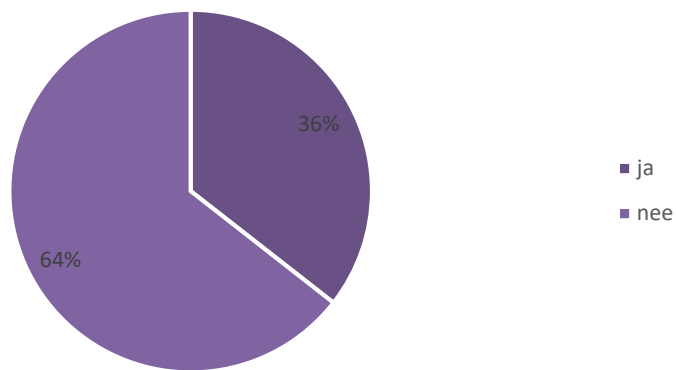
De mening van de respondenten is op deze vraag gelijk verdeeld, zo blijkt uit de enquête. Echter, deze vraag riep nogal wat commotie op tijdens de focusgroep. Volgens de huidige huurders van SAM dragen zij al cultureel bij in de stad Maastricht door middel van hun kunstpraktijk. In hun ogen is het niet noodzakelijk, en brengt het oneerlijke concurrentie. Wanneer kunstenaars onder het mom van maatschappelijk belang gratis diensten gaan leveren aan de maatschappij, kan dit ervoor zorgen dat andere kunstenaars hier benadeeld door worden. De respondenten kregen sterk het idee dat ze zichzelf moesten verantwoorden waarom zij hun kunstpraktijk uitoefenen. Dit was niet de bedoeling van de vraag.

De vraag is door de kunstenaars anders geïnterpreteerd dan hoe deze was bedoeld. Om deze reden geeft het antwoord uit de enquête een vertekend beeld van hoe de kunstenaars er daadwerkelijk over denken.

Of SAM hierin het voortouw moest nemen en haar kunstenaars te motiveren werd door de meerderheid met 'ja' beantwoord. Slechts een klein deel vond het niet de taak van SAM om haar huurders te stimuleren een bijdrage te leveren op bijvoorbeeld sociaal- maatschappelijke of cultureel vlak. Enkele voorbeelden van stimulans zijn: openhuis, projectagenda, het organiseren van activiteiten in buurtcentra en workshops op scholen, netwerken en bemiddelen tussen het onderlinge contact van kunstenaars. Echter kunnen we niet concluderen dat SAM meer energie moet steken in het stimuleren van haar huurders tot het leveren van een bijdrage op sociaal- maatschappelijk of cultureel vlak in Maastricht. De vraag werd namelijk door veel verschillende mensen anders geïnterpreteerd wat er voor zorgt dat de resultaten niet heel betrouwbaar zijn.

Vraag 36–37: Behoeftte aan advisering/begeleiding

Een meerderheid van de respondenten heeft geen behoefte aan advisering/begeleiding. In de focusgroep werd dit bevestigd. De kunstenaars geven aan dat wanneer zij behoefte hebben aan advisering/begeleiding, zij precies weten bij welke kunstenaar zij terecht moeten. Het is in hun ogen niet nodig dat een externe partij deze advisering/begeleiding aanbiedt. Ook is het voor kunstenaars een leermoment om er zelf achter te komen hoe zij het beste hun beroepspraktijk kunnen uitoefenen. Kunstenaars leren veelal door vallen en opstaan, dat hoort bij het beroep.

Figuur 3: in bovenstaand figuur wordt weergegeven hoeveel procent van de huidige huurders van SAM behoefte heeft aan advisering/begeleiding.

Hoofdstuk 4: Conclusie

De huidige huurders van SAM zijn veelal oud-studenten uit de stad Maastricht. Zo'n driekwart van de huidige huurders heeft een HBO opleiding in Maastricht genoten. Hiervan heeft ongeveer de helft de HBO opleiding Autonome Beeldende Kunst gevolgd. Dit is ook terug te zien in de kunstdisciplines die worden uitgeoefend in de ateliers. Zo'n 106 respondenten gaven aan hun beroepspraktijk uit te oefenen in de kunstdiscipline beeldend. Opvallend is dat bijna alle kunstenaars al meer dan drie jaar hun beroepspraktijk uitoefenen.

Bijna alle respondenten verwachten hun beroepspraktijk de komende 3 jaar nog door te zetten in een atelier van SAM. De ateliers van SAM zijn gesubsidieerd en voor de kunstenaar is het onrealistisch om marktconforme prijzen te betalen voor een commercieel atelier. De huurders zijn van mening dat marktconforme prijzen alleen haalbaar zijn wanneer ze ook marktconform betaald krijgen.

Het atelier van SAM wordt over het algemeen door de huurders beschouwd als de belangrijkste plek waar ze hun beroepspraktijk uitoefenen. Ondanks het feit dat ze hier niet 100% van hun beroepspraktijk uitoefenen is het atelier wel van essentieel belang. Gemiddeld spenderen de huurders 75% van hun tijd in het atelier van SAM. De rest van de tijd doen ze ergens anders inspiratie op, zijn ze aan het reizen of werkzaam op o.a. scholen.

De huidige huurder zijn (zeer) tevreden over de ateliers en de dienstverlening rondom de ateliers van SAM. Sommige overwegen het om door te stromen naar een ander atelier wanneer dit mogelijk is. De voornaamste reden die wordt gegeven is dat het huidige atelier te klein is. De minimale gemiddelde grootte die gewenst is voor een atelier is 52,5 vierkante meter. Het maximale budget wat de huidige huurders te bieden hebben ligt tussen de 150 euro en 250 euro per maand en is gemiddeld vastgesteld op 218 euro per maand inclusief g/w/l.

De ateliers die bij SAM gehuurd kunnen worden zijn veelal in dezelfde gebouwen. De huurders weten dit van tevoren en geven aan hier geen probleem mee te hebben. Een atelierruimte delen zij niet graag.

De huidige huurders zijn tevreden met het feit dat ze hun atelier huren voor onbepaalde tijd. Iedere vijf jaar voert een onafhankelijke commissie een onderzoek uit of het atelier nog wordt gebruikt waarvoor deze is bedoeld. De huurders geven aan dat deze toetsing gewenst is. Echter

kan er wel nog naar de invulling hiervan gekeken worden. Een optie van toetsing is om ook daadwerkelijk bij de ateliers langs te gaan.

SAM doet haar werk goed volgens de huurders en de huurders zien graag dat SAM zich niet bezig gaat houden met secundaire activiteiten. Dit haalt de aandacht weg bij de core-activiteit van SAM: het verhuren van ateliers en het zoeken van mogelijkheden om het aanbod van betaalbare en passende ruimtes uit te breiden. Het wordt door de huurders ook onnodig geacht dat SAM haar huurders stimuleert om een bijdrage te leveren op bijvoorbeeld sociaal-maatschappelijk of cultureel vlak. Door middel van hun beroepspraktijk leveren kunstenaars al een bijdrage op cultureel vlak. Momenteel liggen er voor SAM nog genoeg kansen om hun primaire activiteit uit te breiden en te verbeteren i.p.v. zich bezig te houden met secundaire activiteiten.

Hoofdstuk 5: Aanbevelingen

Gebaseerd op zowel de resultaten uit de enquête als uit de focusgroep, is een lijst met aanbevelingen opgesteld.

- Uit beide delen van het onderzoek kwam naar voren dat de huurders van SAM zich niet voor kunnen stellen om binnen een tijdsbestek van vijf jaar marktconforme prijzen betalen voor een commercieel atelier. Met het (onregelmatige) inkomen van de kunstenaars is het onrealistisch om hogere prijzen te betalen voor een atelier. SAM en gemeente Maastricht zullen zich de komende jaren sterk moeten blijven maken om de kunstenaars een plek in de stad Maastricht te bieden door middel van gesubsidieerde ateliers.
- Momenteel voert een externe commissie het toetsingsbeleid van SAM uit. Het doel van deze commissie is om te toetsen in hoeverre de ateliers worden gebruikt voor hun daadwerkelijke doel. De commissie beoordeelt iedere vijf jaar of een kunstenaar recht heeft op een atelier bij SAM. De werkwijze van de commissie kan aangescherpt worden. Zo zou het een goed alternatief zijn om buiten alle procedures om, die nu al plaatsvinden, ook bij de kunstenaar in het atelier langs te gaan. Op die manier krijgen zij de beste indruk over de mate waarop het atelier gebruikt wordt voor de kunstpraktijk van de huurder.
- Uit zowel de enquête als de focusgroep kwam naar voren dat de huurders geen behoefte hebben aan het aanbod van secundaire activiteiten vanuit SAM. SAM dient zich op haar core-activiteit te richten en andere instanties kunnen zich bezighouden met andere activiteiten. De huurders weten deze instanties zelf te vinden en hebben hierbij geen hulp van SAM nodig. Voor SAM ligt de rol om haar primaire activiteit te verbeteren en deze indien nodig uit te breiden.
- Naast het feit dat de huurders geen behoefte hebben aan secundaire activiteiten, hebben zij ook geen behoefte aan advisering of begeleiding. Deze wordt op de opleiding aangeboden en ook de KvK geeft bij inschrijving diverse pakketten weg. Ook de Gemeente Maastricht hoeft in de ogen van de huurders zich niet bezig te houden met advisering, dan wel begeleiding. De huurders weten elkaar te vinden wanneer zij vragen hebben. De kunstenaars zijn in staat om zelf uit te zoeken in

welke mate zij behoefte hebben aan advisering/begeleiding en weten deze instanties te vinden. Om deze reden hoeft SAM zich hier niet mee bezig te houden.

- Tijdens de focusgroep gaven de huurders aan geen behoefte te hebben aan nog meer maatschappelijk bezig te zijn. Met hun kunst leveren de kunstenaars een bijdrage op cultureel vlak. De kunstenaars kunnen een grotere bijdrage niet (gratis) verlenen. Het is daarom ook niet nodig dat SAM haar huurders stimuleert om in de stad Maastricht, dan wel in hun directe omgeving, een bijdrage te leveren op bijvoorbeeld sociaal-, maatschappelijk- of cultureel vlak.

Bijlagen

Resultaten enquête

Zoals vermeld in het hoofdstuk 'methode', is deze enquête gehouden om een beter inzicht te krijgen naar de behoeftes die de huidige huurders van SAM hebben ten opzicht van het huren van een atelier c.q. creatieve werkruimte. Hierbij was het streven om zoveel mogelijk ingevulde enquêtes te krijgen, dit om een uitgebreid en kloppend beeld te krijgen. Een ruime 75% van de huidige huurders is begonnen met het invullen van de enquête. In de resultaten is te zien dat naarmate de vragen vorderen het aantal responses terugloopt. Dit komt omdat de enquête door sommige respondenten maar deels is ingevuld of omdat sommige vragen niet voor iedereen bedoeld waren. Zo zitten er bijvoorbeeld vragen tussen die alleen beantwoord diende te worden als er bij de voorafgaande vraag een specifiek antwoord was gegeven. Waar nodig zal er uitleg gegeven worden per vraag.

Vraag 1: Heeft u een HBO kunstopleiding gevolgd?

Antwoord	Aantal	Percentages
Ja	136	93,8%
Nee	9	6,2%
Totaal	145	100%

Tabel 1: in deze tabel wordt weergegeven hoeveel (procent van de) huidige huurders een HBO kunstopleiding heeft gevolgd. Dit wordt gedaan door middel van aantallen en als percentage van het geheel.

Vraag 2: Heeft u een opleiding in Maastricht of ergens anders gevolgd?

Alleen wanneer er op vraag 1 'ja' werd geantwoord, werden de ondervraagden doorgestuurd naar deze vraag.

Antwoord	Aantal	Percentages
Maastricht	98	72,1%
Ergens anders	38	27,9%
Totaal	136	100%

Tabel 2: in deze tabel wordt weergegeven waar de huidige huurders gestudeerd hebben. Dit wordt gedaan door middel van aantallen en als percentage van het geheel.

Ergens anders, namelijk:

ABK Maastricht
Minerva Groningen
Rijksacademie Amsterdam
Academie Amersfoort
AKI Enschede
ARTEZ Arnhem
Ateliers Amsterdam
Den Bosch
Den Haag
Eindhoven
Venlo
Antwerpen
Lerarenopleiding Sittard

Vraag 3: Welke HBO opleiding heeft u gevolgd?

Alleen wanneer er op vraag 2 'Maastricht' werd geantwoord, werden de ondervraagden doorgestuurd naar deze vraag.

Antwoord	Aantal	Percentages
Autonome Beeldende Kunst	44	44,9%
Anders	20	20,4%
Design en Vormgeving	16	16,3%
Interieurarchitectuur	7	7,1%
Van Eyck Academie	7	7,1%
Architectuur	2	2%
Muziek	2	2%
Totaal	98	100%

Tabel 3: in deze tabel wordt weergegeven welke HBO kunstopleiding de huidige huurders (die in Maastricht gestudeerd hebben) hebben gevolgd. Dit wordt gedaan door middel van aantallen en als percentage van het geheel.

Vraag 4: In welke kunstdiscipline(s) oefent u uw beroepspraktijk uit?

Op deze vraag waren meerdere antwoorden mogelijk.

Antwoord	Aantal	Percentages
Beeldend	106	49,5%
Design en vormgeven	49	22,9%
Media	18	8,4%
Anders, namelijk	11	5,1%
Architectuur	9	4,2%
Theater	9	4,2%
Muziek	8	3,7%

Dans	2	1%
Literatuur	2	1%
Totaal	214	100%

Tabel 4: in deze tabel wordt weergegeven in welke kunstdiscipline(s) de huidige huurders van SAM hun beroepspraktijk uitoefenen. Dit wordt gedaan door middel van aantallen en als percentage van het geheel.

Anders, namelijk:

Decorontwerper

Goudsmit

Onderwijs

Mail art

Mandala tekenen

Mode

Zeefdruk

Organisatie event

Vraag 5: Hoe lang beoefent u uw beroepspraktijk als kunstenaar al uit?

Van de 145 respondenten hebben 2 personen deze vraag niet ingevuld.

Antwoord	Aantal	Percentages
Meer dan 3 jaar	131	91,6%
Ongeveer 3 jaar	6	4,2%
Minder dan 3 jaar	6	4,2%
Totaal	143	100%

Tabel 5: in deze tabel wordt weergegeven hoe lang de huidige huurders van SAM hun beroepspraktijk als kunstenaar al uitoefenen. Dit wordt gedaan door middel van aantallen en als percentage van het geheel.

Vraag 6: Verwacht u gedurende de komende 3 jaar uw beroepspraktijk als kunstenaar voort te zetten?

Antwoord	Aantal	Percentages
----------	--------	-------------

Ja	142	97,9%
Nee	2	2,1%
Totaal	136	100%

Tabel 6: in deze tabel wordt weergegeven of de huidige huurders van SAM verwachten hun beroepspraktijk de komende 3 jaar nog uit te voeren. Dit wordt gedaan door middel van aantallen en als percentage van het geheel.

Vraag 7: Verwacht u dat u uw beroepspraktijk als kunstenaar voortzet in een atelier van SAM?

Alleen wanneer er op vraag 6 'ja' werd geantwoord, werden de ondervraagden doorgestuurd naar deze vraag.

Van de 145 respondenten hebben 3 personen deze vraag niet ingevuld. Dit komt omdat zij niet deze vraag maar vraag 8 kregen te zien na vraag 6.

Antwoord	Aantal	Percentages
Ja	138	97,2%
Nee	4	2,8%
Totaal	142	100%

Tabel 7: in deze tabel wordt weergegeven of de huidige huurders van SAM, die hun beroepspraktijk de komende 3 jaar nog willen uitoefenen, verwachten dit te doen in een atelier van SAM. Dit wordt gedaan door middel van aantallen en als percentage van het geheel.

Vraag 8: Waarom denkt u de komende 3 jaar uw beroepspraktijk als kunstenaar niet voort te zetten?

Alleen wanneer er op vraag 6 'nee' werd geantwoord, werden de ondervraagden doorgestuurd naar deze vraag.

Van de 145 respondenten hebben 142 personen deze vraag niet ingevuld. Dit komt omdat zij niet deze vraag maar vraag 7 kregen te zien na vraag 6.

Antwoorden:

– Wegens persoonlijke redenen. (2)

– U haalt niet genoeg plezier uit uw beroepspraktijk als kunstenaar om deze voort te zetten. (1)

Vraag 9: U huurt op dit moment een atelier bij SAM (gesubsidieerd of via leegstandbeheer). Kunt u zich voorstellen dat u binnen een tijdbestek van vijf jaar marktconforme prijzen betaalt voor een commercieel atelier?

Antwoord	Aantal	Percentages
Ja	9	6,2%
Nee	136	93,8%
Totaal	145	100%

Tabel 8: in deze tabel wordt weergegeven of de huidige huurders van SAM zich voor kunnen stellen binnen een tijdbestek van vijf jaar marktconforme prijzen te betalen voor een commercieel atelier. Dit wordt gedaan door middel van aantallen en als percentage van het geheel.

Vraag 10: Wat zijn de belangrijkste plekken waar u uw beroepspraktijk uitoefent?

Op deze vraag waren meerdere antwoorden mogelijk.

Het atelier van SAM werd door 139 respondenten gekozen tot belangrijkste plek waar de beroepspraktijk wordt uitgeoefend. Op een tweede plek komt 'thuis' met 39 stemmen, gevolgd door 'anders' met 14 stemmen. Op plek vier staat 'een atelier buiten uw atelier van SAM'. Deze optie werd door 6 mensen ingevuld.

Enkele voorbeelden van 'anders' zijn: Academie Beeldende Kunsten, al reizend, als docent op scholen, concertpodia, theater en musea.

Vraag 11: Hoeveel procent van het beoefenen van uw beroepspraktijk als kunstenaar besteedt u bij benadering in het atelier van SAM?

De antwoorden op deze vraag variëren van 72,0% tot 78,6%. Het gemiddelde is 75%.

Vraag 12: Hoe tevreden bent u over de volgende aspecten van de atelierruimte die u bij SAM huurt?

Van de 145 respondenten hebben 2 personen deze vraag niet ingevuld.

Aspect	Cijfer	(on)tevredenheid
Bereikbaarheid	4,54	zeer tevreden
Grootte	4,29	(zeer) tevreden
Aanbod faciliteiten	4,25	(zeer) tevreden
Kwaliteit faciliteiten	4,06	(zeer) tevreden
Lichtinval	4,33	(zeer) tevreden
Prijs	4,13	(zeer) tevreden
Geluid	3,96	tevreden
Uitstraling locatie	3,82	tevreden
Bouwkundige staat	3,84	tevreden

Tabel 9: in deze tabel wordt weergegeven hoe (on)tevreden huurders zijn over bepaalde aspecten met betrekking tot hun atelier.

De schaal die voor deze vraag werd gebruikt is als volgt:

- 1 = zeer ontevreden
- 2 = ontevreden
- 3 = neutraal
- 4 = tevreden
- 5 = zeer tevreden

Vraag 13: Hoe tevreden bent u over de volgende aspecten van de dienstverlening van SAM rondom de verhuur van ateliers?

Van de 145 respondenten hebben 3 personen deze vraag niet ingevuld.

Aspect	Cijfer	(on)tevredenheid
--------	--------	------------------

Toewijzing ateliers	3,99	Tevreden
Mogelijkheid tot doorstroom	4,15	(zeer) tevreden
Technisch beheer	4,05	(zeer) tevreden
Financiële afhandeling	4,13	(zeer) tevreden
Informatieverstrekking rondom verhuur	4,06	(zeer) tevreden
Conflictbemiddeling	4,44	(zeer) tevreden

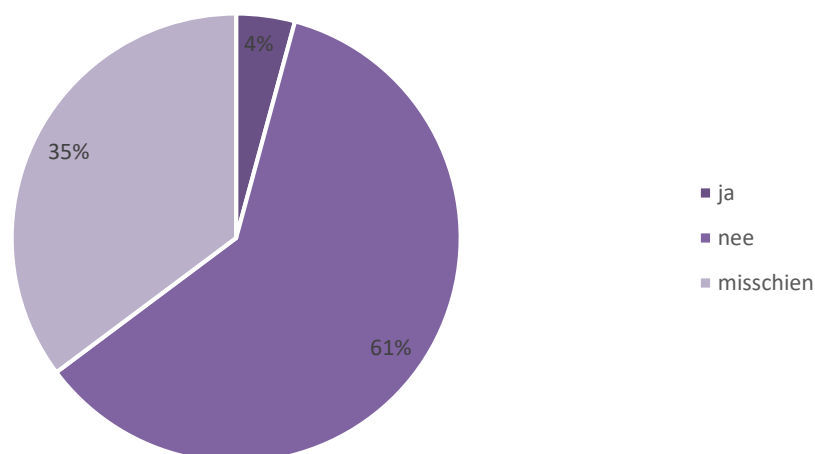
Tabel 10: in deze tabel wordt weergegeven hoe (on)tevreden huurders zijn over bepaalde aspecten met betrekking tot de dienstverlening van SAM.

De schaal die voor deze vraag werd gebruikt is als volgt:

- 1 = zeer ontevreden
- 2 = ontevreden
- 3 = neutraal
- 4 = tevreden
- 5 = zeer tevreden

Vraag 14: Wilt u in de toekomst naar een ander soort atelier doorstromen?

Van de 145 respondenten hebben 3 personen deze vraag niet ingevuld.

Figuur 1: in bovenstaand figuur wordt weergegeven hoeveel procent van de respondenten door wilt schuiven naar een ander atelier van SAM.

Vraag 15: Wat zouden redenen kunnen zijn waarom u eventueel wilt doorstromen?

Alleen wanneer er op vraag 14 'ja' of 'misschien' werd geantwoord, werden de ondervraagden doorgestuurd naar deze vraag.

Van de 145 respondenten hebben 89 personen deze vraag niet ingevuld. Dit komt omdat zij op vraag 14 'nee' geantwoord hebben.

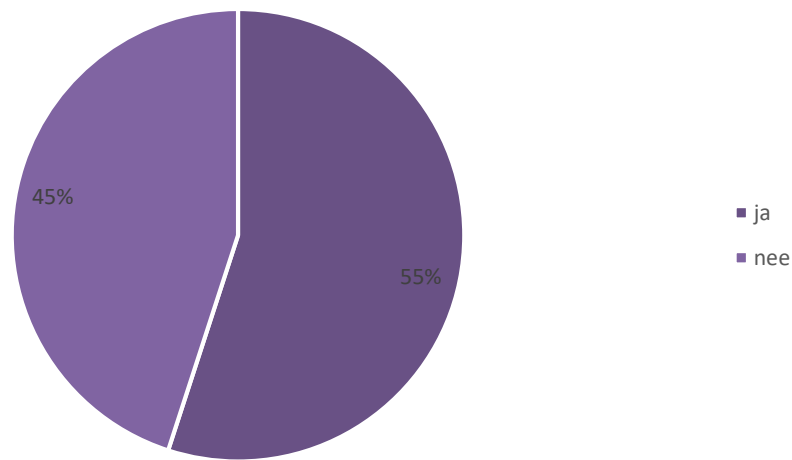
Op deze vraag waren meerdere antwoorden mogelijk.

Antwoord	Aantal	Procent
Huidige atelier ruimte is te klein	27	36,5%
Anders, namelijk ..	13	17,6%
De afstand tussen uw huis en atelier is te groot	8	10,7%
U huurt momenteel een tijdelijk atelier	6	8,1%
Uw huidige atelier is te duur	6	8,1%
In uw huidige atelier komt u te weinig in contact met collega kunstenaars	5	6,8%
In mijn atelier ontbreken essentiële faciliteiten, zoals	5	6,8%
In uw huidige atelier is te weinig daglicht	4	5,4%
Totaal	74	100%

Tabel 11: in deze tabel wordt weergegeven wat redenen kunnen zijn om door te stromen naar een ander atelier van SAM. Dit wordt gedaan door middel van aantallen en als percentage van het geheel.

Vraag 16: Vindt u dat SAM zich naast verhuur moet bezighouden met secundaire activiteiten die het culturele klimaat in de stad Maastricht bevorderen?

Van de 145 respondenten hebben 5 personen deze vraag niet ingevuld.

Figuur 2: in bovenstaand figuur wordt weergegeven hoeveel procent van de respondenten vindt dat SAM zich bezig moet houden met secundaire activiteiten.

Vraag 17: Waarom vindt u dat SAM zich naast de verhuur niet moet bezighouden met secundaire activiteiten die het culturele klimaat van de stad Maastricht bevorderen?

Alleen wanneer er op vraag 16 'nee' werd geantwoord, werden de ondervraagden doorgestuurd naar deze vraag.

De kern van de antwoorden op deze vragen zat het hem in het feit dat SAM zich moet richten op haar core-activiteit. Andere instanties bieden genoeg secundaire activiteiten aan omtrent het culturele klimaat in Maastricht. De respondenten vinden het aanbieden van secundaire activiteiten een taak van de gemeente Maastricht en zijn bang dat wanneer SAM dit gaat doen er minder subsidie en minder ateliers tot de beschikking is van huurders. Verder zijn de respondenten van mening dat SAM zich niet politiek moet bemoeien en haar neutrale positie moet blijven behouden.

Vraag 18: In hoeverre vindt u het belangrijk dat SAM de volgende aspecten aanbiedt?

Alleen wanneer er op vraag 16 'ja' werd geantwoord, werden de ondervraagden doorgestuurd naar deze vraag.

Aspect	Cijfer	(on)belangrijk
Informatievoorziening	3,83	neutraal/belangrijk
Evenementen	3,92	neutraal/belangrijk
Netwerkverbreding	3,97	neutraal/belangrijk

Tabel 12: in deze tabel wordt weergegeven hoe belangrijk huurders het vinden dat SAM bovenstaande aspecten aanbiedt.

De schaal die voor deze vraag werd gebruikt is als volgt:

- 1 = zeer onbelangrijk
- 2 = onbelangrijk
- 3 = neutraal
- 4 = belangrijk
- 5 = zeer belangrijk

Vraag 19: Hoe waarschijnlijk is het dat u SAM aanraadt aan een college kunstenaar?

Het is (zeer) waarschijnlijk dat respondenten SAM aanraden bij hun college kunstenaars. Het gemiddelde cijfer is een 4,5.

De schaal die voor deze vraag werd gebruikt is als volgt:

- 1 = zeer onwaarschijnlijk
- 2 = onwaarschijnlijk
- 3 = neutraal
- 4 = waarschijnlijk
- 5 = zeer waarschijnlijk

Vraag 20: Wat is uw maximale budget voor een atelier (inclusief GWL) per maand?

Van de 145 respondenten hebben 5 personen deze vraag niet ingevuld.

Het maximale budget van de respondenten ligt gemiddeld op 218 euro. De range loopt van 150 tot 250 euro.

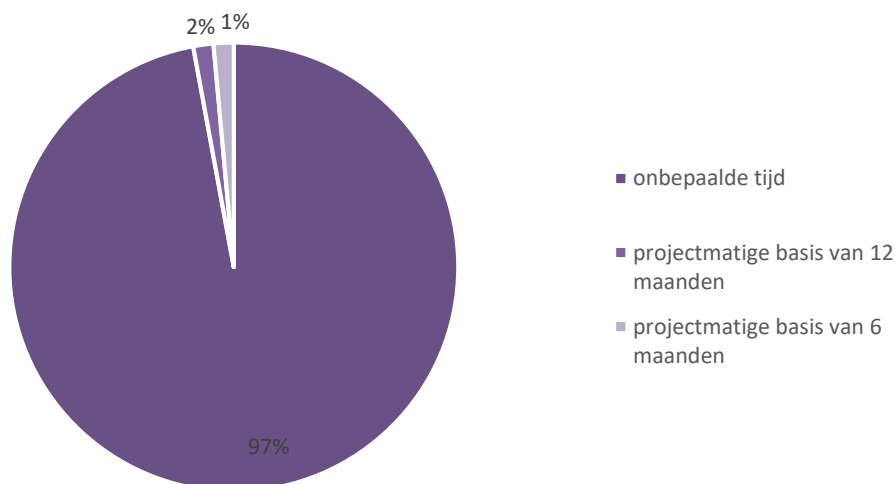
Vraag 21: Wat is voor u de minimale grootte van een atelierruimte die u nodig heeft om uw beroepspraktijk als kunstenaar uit te oefenen?

Van de 145 respondenten hebben 5 personen deze vraag niet ingevuld.

Gemiddeld ligt de grootte op 52,5 vierkante meter. De range loopt van 11 tot 150 vierkante meter.

Vraag 22: Huurt u uw atelier graag op projectmatige basis of voor onbepaalde tijd?

Van de 145 respondenten hebben 6 personen deze vraag niet ingevuld.

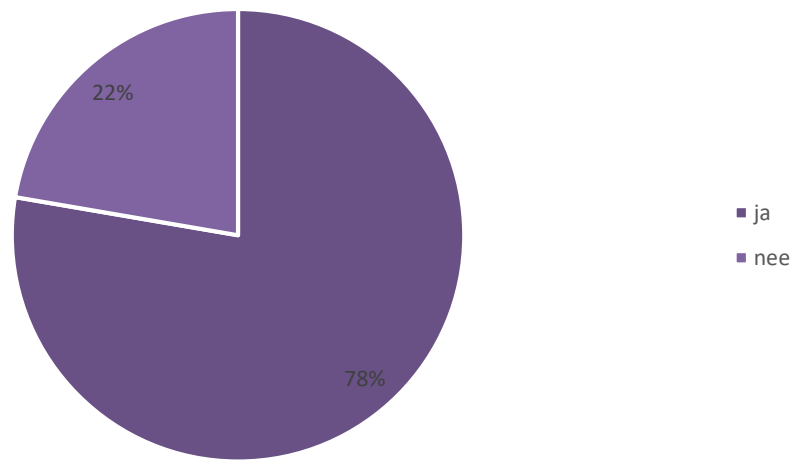

Figuur 3: in bovenstaand figuur wordt weergegeven hoeveel procent van de ondervraagden hun atelier graag huurt op projectbasis of voor onbepaalde tijd.

Vraag 23: Is het voor uw beroepspraktijk van meerwaarde om een atelier te huren in een gebouw waar meerdere kunstenaars een atelier hebben?

Van de 145 respondenten hebben 6 personen deze vraag niet ingevuld.

Figuur 4: in bovenstaand figuur wordt weergegeven of het voor de huidige huurders van SAM van meerwaarde is om een atelier te huren in een gebouw waar meerdere kunstenaars hun atelier hebben.

Vraag 24: Wat is de reden dat het voor u van meerwaarde is om een atelier te huren in een gebouw waar meerdere kunstenaars een atelier hebben.

Alleen wanneer er op vraag 23 'ja' werd geantwoord, werden de ondervraagden doorgestuurd naar deze vraag.

Van de 145 respondenten hebben 37 personen deze vraag niet ingevuld. Dit komt omdat zij op vraag 23 'nee' geantwoord hebben.

Op deze vraag waren meerdere antwoorden mogelijk.

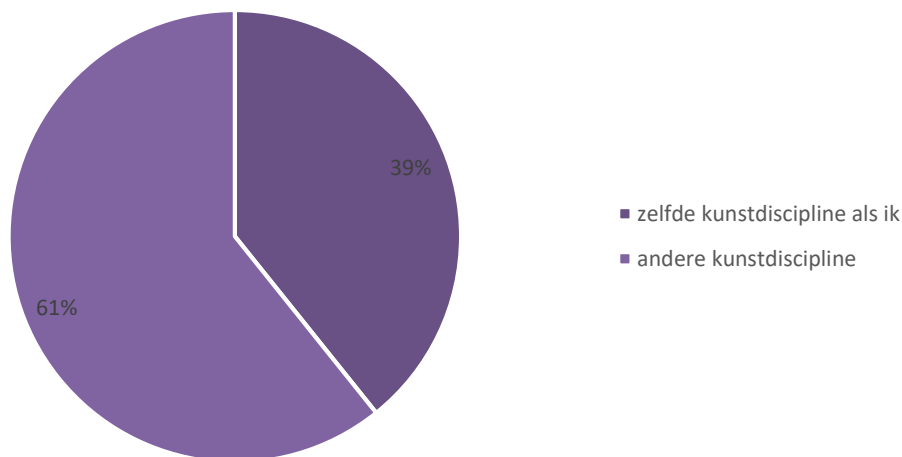
Antwoord	Aantal	Procent
Sociale aspect	93	29,3%
Kennis delen	83	26,2%
Samenwerking aan projecten	63	19,9%
Technische ondersteuning	58	18,3%
Anders	20	6,3%
Totaal	317	100%

Tabel 13: in deze tabel wordt weergegeven wat de reden is dat het voor sommige kunstenaars van meerwaarde is om een atelier te huren in een gebouw waar meerdere kunstenaars een atelier hebben. Dit wordt gedaan door middel van aantallen en als percentage van het geheel.

Vraag 25: Zou u liever een pand delen met kunstenaars binnen dezelfde kunstdiscipline als de uwe, of zou u liever een pand delen met kunstenaars buiten uw kunstdiscipline?

Alleen wanneer er op vraag 23 'ja' werd geantwoord, werden de ondervraagden doorgestuurd naar deze vraag.

Van de 145 respondenten hebben 38 personen deze vraag niet ingevuld. Dit komt omdat zij op vraag 23 'nee' geantwoord hebben of hier zijn gestopt met de enquête.

Figuur 5: in bovenstaand figuur wordt weergegeven hoeveel procent van de respondenten die graag een atelier huurt in een gebouw met meerdere kunstenaars dit liever doet met kunstenaars uit de eigen kunstdiscipline dan wel een andere kunstdiscipline.

Vraag 26: Met kunstenaars binnen welke discipline zou u het liefste een pand delen? Geef een top 9 aan d.m.v. slepen.

Alleen wanneer er op vraag 25 'andere kunstdiscipline' werd geantwoord, werden de ondervraagden doorgestuurd naar deze vraag.

Van de 145 respondenten hebben 83 personen deze vraag niet ingevuld. Dit komt omdat zij op vraag 25 'zelfde kunstdiscipline als ik' geantwoord hebben of hier zijn gestopt met de enquête.

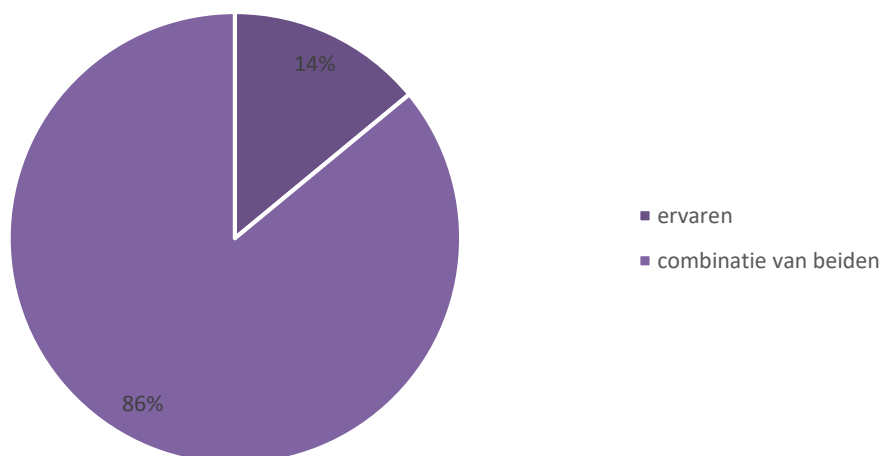
Kunstdiscipline	Gemiddelde plek	Range
Beeldend	1,56	1 - 6
Design en vormgeving	4,05	1 - 9
Media	4,56	1 - 8
Architectuur	4,58	1 - 8
Muziek	5,08	2 - 9
Theater	5,40	1 - 9
Dans	5,44	1 - 9
Literatuur	5,60	1 - 9
Anders (plek 9 indien niet van toepassing)	8,73	1 - 9

Tabel 14: in deze tabel wordt weergegeven met welke kunstdiscipline de huurders van SAM graag geen gebouw delen.

Vraag 27: Zou u liever met starters of met ervaren kunstenaars een pand delen?

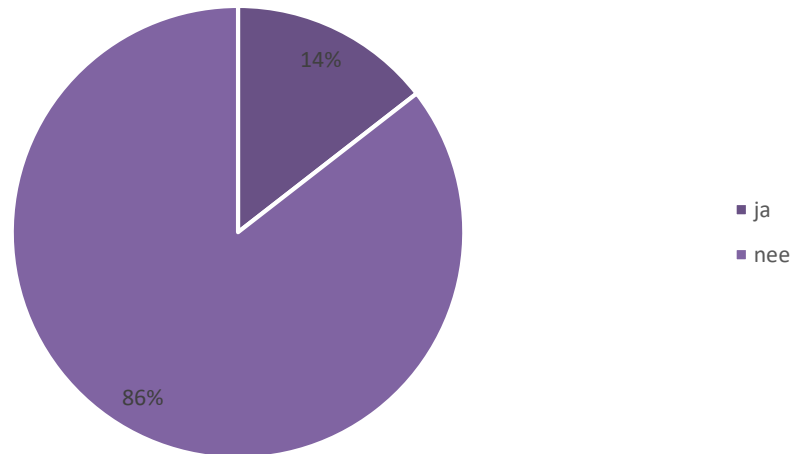
Alleen wanneer er op vraag 23 'ja' werd geantwoord, werden de ondervraagden doorgestuurd naar deze vraag.

Van de 145 respondenten hebben 37 personen deze vraag niet ingevuld. Dit komt omdat zij op vraag 23 'nee' geantwoord hebben of hier zijn gestopt met de enquête.

Vraag 28: Zou u het fijn vinden om een atelierruimte te delen?

Van de 145 respondenten hebben 7 personen deze vraag niet ingevuld. Zij zijn op dit punt gestopt met de enquête.

Figuur 7: in bovenstaand figuur wordt weergegeven of huurders van SAM graag hun atelier delen of liever niet.

Vraag 29: Waarom vindt u het fijn om een atelierruimte te delen?

Alleen wanneer er op vraag 28 'ja' werd geantwoord, werden de ondervraagden doorgestuurd naar deze vraag.

Van de 145 respondenten hebben 125 personen deze vraag niet ingevuld. Dit komt omdat zij op vraag 28 'nee' geantwoord hebben of eerder gestopt zijn met het invullen van de enquête.

Op deze vraag waren meerdere antwoorden mogelijk.

Antwoord	Aantal	Procent
Financieel aantrekkelijk	17	22,7%
Kennis delen	16	21,3%
Sociale aspect	15	20%
Samenwerking aan projecten	15	20%

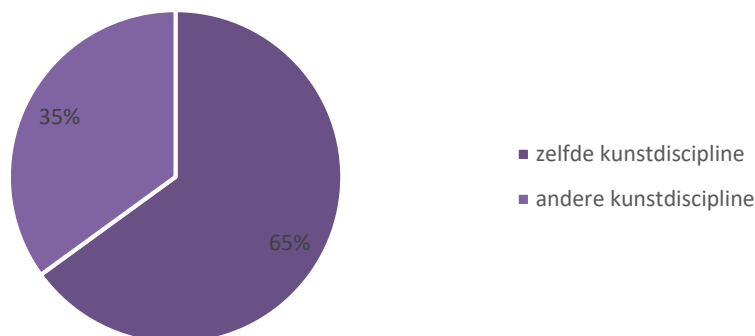
Technische ondersteuning	11	14,7%
Anders	1	1,3%
Totaal	75	100%

Tabel 15: in deze tabel worden de redenen weergegeven waarom kunstenaars graag een atelierruimte delen.

Vraag 30: Zou u liever een atelier delen met kunstenaars binnen dezelfde kunstdiscipline als de uwe, of zou u liever een atelier delen met kunstenaars buiten uw kunstdiscipline?

Alleen wanneer er op vraag 28 'ja' werd geantwoord, werden de ondervraagden doorgestuurd naar deze vraag.

Van de 145 respondenten hebben 125 personen deze vraag niet ingevuld. Dit komt omdat zij op vraag 28 'nee' geantwoord hebben of eerder gestopt zijn met het invullen van de enquête.

Figuur 8: in bovenstaand figuur wordt weergegeven of de huidige huurders van SAM liever een atelier delen met kunstenaars binnen of buiten hun kunstdiscipline wanneer zij graag een atelierruimte delen.

Vraag 31: Met kunstenaars binnen welke discipline zou u het liefste een atelier delen? Geef een top 9 aan d.m.v. slepen.

Alleen wanneer er op vraag 30 'andere kunstdiscipline' werd geantwoord, werden de ondervraagden doorgestuurd naar deze vraag.

Van de 145 respondenten hebben 138 personen deze vraag niet ingevuld. Dit komt omdat zij op vraag 25 'zelfde kunstdiscipline als ik' geantwoord hebben of hier zijn gestopt met de enquête.

Kunstdiscipline	Gemiddelde plek	Range
Beeldend	3,00	1 - 6
Theater	3,86	1 - 7
Architectuur	4,29	1 - 8
Media	4,43	2 - 7
Literatuur	4,71	1 - 7
Muziek	4,86	1 - 8
Design en vormgeving	5,00	2 - 9
Dans	6,00	2 - 8
Anders (plek 9 indien niet van toepassing)	8,86	1 - 9

Tabel 16: in deze tabel wordt weergegeven met welke kunstdiscipline de huurders van SAM graag geen atelier delen.

Vraag 32: Wat zijn voor u de belangrijkste vereisten voor een atelier? Geef een top 15 aan d.m.v. slepen.

Van de 145 respondenten hebben 11 personen deze vraag niet ingevuld. Dit komt omdat zij eerder of hier zijn gestopt met het invullen van de enquête.

1. Betaalbaarheid
2. Zekerheid
3. Grootte atelier
4. Daglicht in het atelier
5. Verwarmd atelier
6. Pand inbraakveilig
7. Inspirerende/karakteristieke locatie
8. Zichtbare locatie
9. Op korte afstand van het centrum
10. Aanwezigheid parkeergelegenheid
11. Aanwezigheid van een 'community' op locatie
12. Draadloos internet
13. Stille locatie
14. Aanwezigheid van (gemeenschappelijke) expositieruimte op locatie
15. Gelegenheid tot wonen i.c.m. atelier

Vraag 33: In welke wijk(en) zou u het liefst een atelier willen hebben?

Van de 145 respondenten hebben 10 personen deze vraag niet ingevuld. Dit komt omdat zij eerder of hier zijn gestopt met het invullen van de enquête.

Op deze vraag waren meerdere antwoorden mogelijk.

*Centrum: 82**

Binnenstad (56)
Jekerkwartier (54)
Kommelkwartier (41)
Statenkwartier (38)
Boschstraatkwartier (46)
Sint Maartenspoort (25)
Wyck (49)

*Buitenwijk Oost: 53**

Wyckerpoort (22)
Heugemerveld (14)
Wittevrouwenveld (20)
Nazareth (28)
Limmel (18)
Scharn (32)
Amby (15)

*Buitenwijk Noordwest: 47**

Boschpoort (17)
Bosscherveld (21)
Frontenkwartier (32)
Belvédère (20)
Lanakerveld (9)

*Buitenwijk Zuidwest: 71**

Villapark (29)
Jekerdal (38)
Biesland (40)
Campagne (18)
Wolder (20)
Sint Pieter (52)

*Buitenwijk West: 44**

Brusselsepoort (27)
Mariaberg (25)
Belfort (11)
Pottenberg (9)
Malpertuis (10)
Caberg (14)
Oud-Caberg (10)
Malberg (9)
Dousberg-Hazendans (8)
Daalhof (12)

*Buitenwijk Zuidoost: 36**

Randwyck (13)
Heugem (18)
Heer (29)
De Heeg (7)
Vroendaal (6)

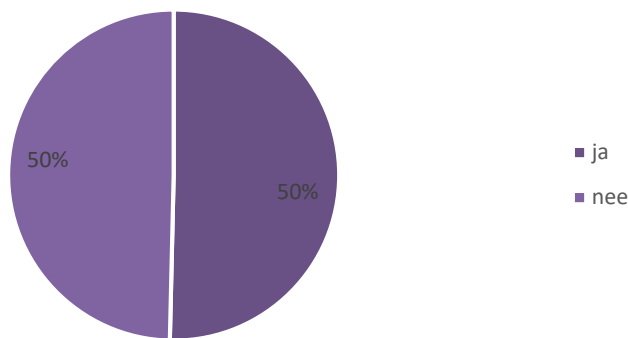
*Buitenwijk Noordoost: 5**

Beatrixhaven (4)
Brogharen (3)
Itteren (3)
Meerssenhoven (4)

* geeft aan hoeveel verschillende kunstenaars een wijk binnen dit gebied aan hebben geklikt.

Vraag 34: Vindt u het belangrijk dat huurders van SAM in de stad Maastricht dan wel in hun directe omgeving een bijdrage leveren op bijvoorbeeld social-maatschappelijk of cultureel vlak?

Van de 145 respondenten hebben 10 personen deze vraag niet ingevuld. Dit komt omdat zij eerder of hier zijn gestopt met het invullen van de enquête.

Figuur 9: in bovenstaand figuur wordt weergegeven hoeveel procent van de huidige huurders vindt dat zij een bijdrage leveren in hun directe omgeving of in Maastricht.

Vraag 35: Vindt u dat SAM haar huurders meer moet stimuleren om een dergelijke bijdrage te leveren? Indien ja, waar denkt u dan aan.

Alleen wanneer er op vraag 34 'ja' werd geantwoord, werden de ondervraagden doorgestuurd naar deze vraag.

Van de 145 respondenten hebben 77 personen deze vraag niet ingevuld. Dit komt omdat zij op vraag 34 'nee' geantwoord hebben of hier of eerder zijn gestopt met het invullen van de enquête.

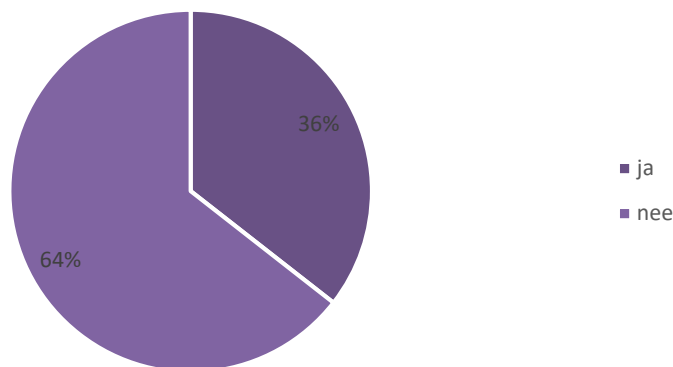
Deze vraag werd gesteld als een open vraag. De meerderheid heeft hier 'ja' op geantwoord. Slechts een klein deel vond het niet de taak van SAM om haar huurders te stimuleren een bijdrage te leveren.

Enkele voorbeelden van stimulans zijn: openhuis, projectagenda, het organiseren van activiteiten in buurtcentra en workshops op scholen, netwerken en bemiddelen tussen het onderlinge contact van kunstenaars.

Vraag 36: Heeft u bij het uitoefenen van uw beroepspraktijk als kunstenaar behoefte aan advisering/begeleiding?

Van de 145 respondenten hebben 10 personen deze vraag niet ingevuld. Dit komt omdat zij eerder of hier zijn gestopt met het invullen van de enquête.

Figuur 10: in bovenstaand figuur wordt weergegeven hoeveel procent van de huidige huurders van SAM behoefte heeft aan advisering/begeleiding.

Vraag 37: Wie vindt u dat dergelijke advisering/begeleiding aan zou moeten bieden?

Van de 145 respondenten hebben 11 personen deze vraag niet ingevuld. Dit komt omdat zij eerder of hier zijn gestopt met het invullen van de enquête.

Op deze vraag waren meerdere antwoorden mogelijk

Antwoord	Aantal	Procent
Opleiding	78	34,7%
Presentatie-instellingen	51	22,7%
Gemeente	42	18,7%
Vakbonden	31	13,7%

SAM	23	10,2%
Totaal	225	100%

Tabel 17: deze tabel geeft weer wie volgens de huidige huurders van SAM advisering/begeleiding aan moet bieden.

Notulen focusgroep

Datum: 28 maart 2018, 19.30u

Plaats: Achter de Barakken 31a, 6211 RZ Maastricht

Aanwezig:

Jean Dols, voorzitter Stichting Ateliers Maastricht

Anne van Aalst, coördinator Stichting Ateliers Maastricht

Paul Vincken, bestuurder Stichting Ateliers Maastricht

Manon Bronckers, Gemeente Maastricht

Bas Lamers, Unipartners Maastricht

Anniek van Kleef, Unipartners Maastricht

Deelnemers: Rob van Avesaath, Antoin Berghs, Ton Boelhouwer, Titia Eggen, Jaap de Graaf, Sandra Hommen, Roel Knappstein, Ben Leenen, Jeroen Meijs, Marjan Melkert, Esther van de Pas, Marc de Vree, Tim Wilders

Op woensdag 28 maart om 19.30u vond de focusgroep plaats. Deelnemers zijn via de mail en telefonisch uitgenodigd. Van de zeventien genodigden hebben er dertien deelgenomen aan de focusgroep.

Opening

Bas opent de focusgroep en vertelt welke partijen bij dit onderzoek zijn betrokken. Vervolgens legt hij het doel van de focusgroep uit.

Voorstelronde

Anniek neemt de taak van Bas over en vraagt de deelnemers zich kort voor te stellen.

Discussiepunten

Discussiepunt 1a – marktconforme prijzen

Ton vraagt waar deze vraag vandaan is gekomen. Iemand met verstand van kunst kan volgens hem deze vraag niet stellen. Jaap valt hem bij door te zeggen dat hij dit persoonlijk als een trucvraag ziet. Anniek reageert door te zeggen dat er een praktische reden achter deze vraag zit. Dezelfde vraag is gesteld aan studerenden en hier kwamen dezelfde resultaten uit.

De huurders vatten deze vraag meer op als een politieke vraag. De vraag impliceert dat over vijf jaar de prijzen voor een atelier zullen stijgen. Huurders maken zich zorgen. Het beantwoorden van de vraag verschoof naar het bekritisieren van de vraag.

Esther is van mening dat marktconforme prijzen alleen haalbaar zijn wanneer ze ook marktconforme uitbetalingen krijgen. Marjan vindt dat kunstenaars al veel voor de maatschappij doen. Wat voor kunst betaald wordt is minder dan de prijs zou moeten zijn; maar dat geven kunstenaars cadeau aan de maatschappij. Esther valt bij en legt uit dat ze het fijn vindt om als kunstenaar wat meer te besteden wanneer de inkomsten oplopen. Op het moment dat de huur evenredig aan de inkomsten stijgen is dit onmogelijk. Het te besteden bedrag wat kunstenaars nu hebben is niet optimaal.

Ton vertelt dat kunstenaars vaak geen geld krijgen voor belangrijke bijdrages aan de maatschappij. Op het moment dat een expositie georganiseerd wordt, gaat veel geld naar de organisator en niet altijd naar de kunstenaar. Volgens Marjan krijgt de gemeente veel voor relatief kleine investeringen.

Middels deze vraag komt naar voren dat neutrale vragen anders geïnterpreteerd kunnen worden. Deze vraag kwam aanvullender over dan bedoeld. Manon vult aan dat de vraag over marktconforme prijzen puur was bedoeld voor onderzoek en dat het niet de bedoeling is dat de prijzen over vijf jaar marktconform zullen zijn.

Discussiepunt 1b – Toetsing

Anniek legt uit dat deze vraag niet in de enquête staat maar dat ze toch graag de meningen van de huurders hoort. Momenteel wordt iedere huurder om de vijf jaar getoetst en bij negatief besluit mag het contract worden verlengt voor één jaar. Bij een positief besluit wordt het contract verlengt met vijf jaar.

Jeroen is van mening dat je niet iedereen moet toetsen. Beter om alleen te toetsen bij een vermoeden. Jaap vraagt wie de commissie toetst? Anne antwoordt door te vertellen dat dit een externe commissie is die door SAM als betrouwbaar wordt beschouwd.

Marjan is onlangs getoetst. Zij heeft een map samengesteld met alles waaraan ze de afgelopen vijf jaar heeft gewerkt. Aan de hand van deze map is ze getoetst. Wanneer het voor de commissie lastig is aan de hand van deze map een oordeel te vormen is er altijd een mogelijkheid tot een gesprek. Marjan vond het proces niet vervelend.

Anne vertelt dat SAM de kunstenaars toetst om ongewenst gebruik en leegstand beter tegen te kunnen gaan. In het verleden had SAM te weinig handvatten om de huur op te zeggen wanneer en atelier oneigenlijk werd gebruikt. Anne vertelt dat de commissie nu worstelt aan de hand van welke informatie ze het beste een oordeel kunnen geven. Kun je aan de inhoud van een c.v. met beroepsactiviteiten altijd voldoende aflezen of iemand professioneel bezig is?

→ optie: toetsen aan de hand van de leegstand van een atelier

Esther zegt dat het lastig is om een nuance aan te brengen. Wanneer wordt een atelier niet vaak genoeg gebruikt? Vaak weten medehuurlers het beste of ateliers leeg staan, maar het geeft geen fijn gevoel om bij medehuurlers te vragen.

Rob vraagt of een CV wordt gecheckt. Jaap zegt dat het extreem lastig is om echt te checken hoe iemand werkt en wat iemand in zijn atelier doet. Jeroen vraagt opnieuw of het nodig is om iedereen te controleren. Sommige kunstenaars hebben namelijk een super CV en doen weinig en dit geldt ook vice versa. Volgens Jeroen kan de commissie het beste langs gaan om een goed beeld te krijgen.

Esther zegt dat het voor haar belangrijk is om ook buiten haar atelier te komen. Dit levert inspiratie op voor haar werk. Antoin geeft aan dat zoveel kunsttypes er zijn, zoveel verschillende werkwijzen er bestaan. Sandra gebruikt haar atelier als een ontmoetingsplek. Antoin geeft aan dat de tijd die wordt doorgebracht in het atelier niet de waarde van het atelier in kaart brengt.

Conclusie: onrealistisch om alleen bij vermoeden te toetsen. Goed dat mensen worden getoetst om de vijf jaar. Wellicht een idee om de commissie bij de ateliers langs te laten gaan; dit zorgt voor het meest duidelijke beeld wat je kan hebben.

Discussiepunt 2 – werkplek en atelierruimte

Anniek vraagt in hoeverre het vervelend is om een atelier te huren in een gebouw met meerdere ateliers. De focusgroep reageert hier positief op. Ze geven aan dat je dit vooraf weet. Bij SAM huur je over het algemeen een atelier in een gebouw met meerder huurders. Over het algemeen is dit niet vervelend, echter is het met muzikanten een ander verhaal.

Marjan geeft aan dat ze het fijn zou vinden als er een gemeenschappelijke ruimte is in de gebouwen waar ateliers worden verhuurd.

Discussiepunt 3 – secundaire activiteiten

Marjan vindt dit een slechte vraag. Er zit te weinig nuance in; Ten koste van wat zullen deze secundaire activiteiten worden aangeboden? En wat valt er onder secundaire activiteiten?

SAM houdt zich bezig met de verhuur. Dit doet ze goed. Huurder zijn van mening dat wanneer er meer taken bij komen het doel van SAM wegvalt: het verhuren van ateliers.

Roel oppert om als secundaire activiteit SAM te laten werken met gastateliers. Dit ligt in het verlengde van de verhuur. Anne reageert dat SAM dit in principe al doet.

Jaap vraagt of de primaire activiteit verbeterd kan worden. Groei kan volgens hem ook bereikt worden op het gebied van de primaire activiteit.

Conclusie: SAM kan zich het beste blijven richten op haar primaire activiteit. Hierin is ook nog groei te behalen.

Roel vraagt als laatste of de gemeente Maastricht gaat investeren in zonnepanelen. Manon reageert dat dit een gevoelig punt is binnen de gemeente en dat de meningen hierover binnen de gemeente verschillen.

Discussiepunt 4 – Advisering / begeleiding

Anniek legt uit dat een klein deel van de ondervraagden behoefte heeft aan advisering en vraagt aan de groep wie deze advisering het beste kan bieden. Rob vindt dat externe partijen advies moeten aanbieden. Sandra vertelt dat de kunstenaars elkaar onderling helpen. Zij weten precies wie ze waarvoor het beste kunnen benaderen. Marjan valt bij en zegt dat op praktisch gebied er al ontzettend veel wordt aangeboden, denk aan starterspakketten.

Antoin is van mening dat je het als kunstenaar het beste zelf uit kunt zoeken. Zo ontwikkel je jezelf. Je leert het meeste van vallen opstaan. Ook biedt de KvK al veel pakketten aan voor starters. Het beroep kunstenaar is een beroep waarbij je leert door middel van uitzoeken en dit kun je het beste zelf doen.

Conclusie: vooral op praktisch gebied is er behoefte aan advisering, maar deze advisering wordt ruim aangeboden voor andere partijen. Verder zoeken kunstenaars hulp bij elkaar en wordt over het algemeen veel geleerd door vallen en opstaan. De conclusie is dat advies niet nodig is en zeker niet door SAM geboden hoeft te worden.

Discussiepunt 5 – Bijdrage leveren in Maastricht

Vanuit verschillende hoeken van de zaal klonk dat je met deze vraag geen kant op kon. Het is een zeer vreemde vraag. Het beroep van kunstenaar is een bijdrage leveren aan de maatschappij, hier zijn kunstenaars druk mee bezig. De vraag impliceert dat je je moet verantwoorden om kunstenaar te zijn. Marc valt de discussie in door te zeggen dat deze vraag positief bekeken dient te worden. Kunstenaars zouden dit wel willen doen, maar voor het merendeel is het niet mogelijk om gratis een bijdrage te leveren aan de maatschappij naast hun beroepspraktijk om. Marjan versterkt hem door te benadrukken dat wanneer kunstenaars iets gratis doen dit valse concurrentie is. Voor sommige kunstenaars is het namelijk hun beroep om op manieren zoals genoemd in de voorbeelden een bijdrage te leveren aan de maatschappij.

Om voor verduidelijking te zorgen wordt als voorbeeld genoemd dat kunstenaars een open atelier kunnen organiseren om de buurt wat meer tot de kunstenaars te betrekken. Echter moet dit wel passen bij de beroepspraktijk van de kunstenaars.

Jaap vindt het een destructieve vraag en wordt bijgevallen door meerdere huurders. De vraag impliceert dat kunstenaars zich extra moeten verantwoorden om kunstenaar te mogen zijn. Bas is het hier niet mee eens omdat deze vraag lang niet alleen aan kunstenaars gesteld wordt, maar zo ook aan bijvoorbeeld de universiteit en andere organisaties. Toch blijft er onenigheid rondom de vraag en is het moeilijk om tot een conclusie te komen.

Marjan vraagt in hoeverre dit gratis gedaan dient te worden of dat er een vergoeding gevraagd mag worden. Dit maakt voor haar een groot verschil.

Opmerking op de powerpoint: 'in Maastricht' had toegevoegd moeten worden, dit is een belangrijke nuance.

Conclusie: De algemene opinie is dat kunstenaars niet een gratis bijdrage aan de maatschappij in hun directe omgeving hoeven te leveren aangezien kunstenaars al relatief weinig verdienen en het oneerlijke concurrentie veroorzaakt. Bovendien doen kunstenaars al erg veel voor de maatschappij.

4. Overige discussiepunten en vragen

Alle deelnemers aan de focusgroep zijn het ermee eens dat SAM van cruciaal belang is voor een goed vestigingsbeleid in Maastricht. Petje af voor SAM. Zij willen dat de gemeente Maastricht zich dit goed realiseert. Ton vraagt of het belang van SAM beseft wordt bij de gemeente Maastricht. Manon beantwoordt zijn vraag door te zeggen dat het oorspronkelijke atelierbeleid van de gemeente gezien kan worden als alleen kwantitatief, maar dat deze mindset zeker is veranderd en de gemeente de meerwaarde van SAM wel degelijk ziet. Anne en Jean bevestigen dit.

Anne gaat verder door te zeggen dat de zorg die nu bij SAM heerst is om starters te kunnen aantrekken. Hiervoor zijn een paar startersruimten. Ton is het hier inderdaad mee eens en zegt dat starters een kans moeten krijgen en gehoord moeten worden. Marjan denkt dat starters wellicht in een ander cluster terecht komen? Misschien Ad-Hoc en Maximus? Na een korte discussie blijkt dat dit heel onwaarschijnlijk is.

5. Sluiting

Anniek en Bas sluiten de focusgroep en bedanken alle huurders voor hun deelname.

Leerpunten focusgroep

Tijdens de focusgroep werd duidelijk dat veel vragen anders geïnterpreteerd werden dan bedoeld. Bijvoorbeeld de vraag over marktconforme prijzen werd geïnterpreteerd als een schets van de toekomstplannen van SAM en de gemeente Maastricht. Hoewel goed over de vragen is nagedacht, is het belangrijk om bij toekomstige onderzoeken goed na te denken over hoe vragen geïnterpreteerd kunnen worden door de doelgroep.

Daarnaast was het achteraf gezien goed geweest om van te voren het doel van het onderzoek beter te belichten en de rol van UniPartners beter uit te leggen. Het kwam voor sommige huurders aanvankelijk over alsof twee studenten zonder kunstachtergrond aan de hand van een enquête het hele beleid van Gemeente Maastricht en SAM gingen veranderen, wat natuurlijk absoluut niet zo is. Deze mindset maakten zorgen los bij een deel van de huurders. Wij denken dat dit er ook aan heeft bijgedragen dat vragen vaak als aanvallen werden gezien. Als het doel van het onderzoek en de rol van UniPartners beter waren toegelicht, had de discussie wellicht nog constructiever kunnen zijn. Naarmate de avond vorderde is de daadwerkelijke rol van UniPartners en het doel van het onderzoek duidelijker geworden bij de huurders.

Desalniettemin was het een interessante avond en zijn we wijzer geworden op verschillende vlakken.

